

Bramczewski, Ryszard

Sport sierpecki

Notatki Płockie 19/3-77, 42-44

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Lata 1970—73 to okres wzmożonych wysiłków w organizacji wielkich imprez plenerowych. PDK wspólnie z Powiatową Biblioteką był organizatorem pierwszych imprez pt.: „Niedziela na wsi”, które przyjęły się prawie w całym województwie. Imprezy tego typu odbyły się we wszystkich gminach, a impreza w Zawidzu dwukrotnie miała charakter wojewódzkiej inauguracji konkursu „Złotego kłosa”.

Celem spopularyzowania dorobku kulturalnego innych Powiatowych Domów Kultury wprowadzono turnieje pomiędzy: PDK Sierpc — PDK Rypin (dwukrotnie); PDK Płońsk — PDK Sierpc, PDK Lipno.

Większość z tych imprez wygrali uczestnicy naszego Domu Kultury. Na stałe wprowadzone do kalendarzowych imprez festyny artystyczno-sportowe, imprezy w ramach „Dni miejscowości”. „Dzień folkloru”, Powiatowe Święto Pieśni. W okresie letnim mieszkańcy Sierpca czas wolny od pracy spędzają w „muszli koncertowej” oglądając występy zespołów artystycznych. Podobnych emocji doznają uczestnicy Ośrodka Wypoczynkowego w Szcutowie.

Kierownictwo PDK współpracując z Dyrekcjami i Radami Zakładowymi większych zakładów przemysłowych na terenie naszego miasta, doprowadziło do systematycznego oglądania spektakli teatralnych i zespołów estradowych. Każdego miesiąca oprócz wielu imprez i spotkań, odczytów, oglądać możemy występy Teatru Ziemi Mazowieckiej i Teatru z Grudziądza oraz wiele zespołów estradowych.

W ostatnich latach dało się zauważyć duże zainteresowanie zespołami: wokально-muzycznym, fotograficznym, kołem recytatorskim i Teatrem Małych Form. Występy naszych wokali-

stek znane są w całym województwie, zdobyły one sympatię mieszkańców miasta i powiatu

Uczestnicy zespołu recytatorskiego i Teatru Małych Form (oba zespoły prowadzone są przez Ewę Rózbicką) stale utrzymują się w czołówce województwa. Są w zespole laureatką eliminacji ogólnopolskich kilku konkursów recytatorskich. Marianna Rutecka w roku Tysiąclecia, Bogusława Szablewska w latach 1972 i 1973, Ewa Kotarska — II miejsce w skali krajowej w Konkursie Poezji Radzieckiej Szkolnych Kół Przyjaciół TPPR. Ewa Kotarska — w nagrodę wyjechała na wycieczkę do ZSRR. W tym roku Blandyna Zajdzińska — trzecia nagroda w skali ogólnopolskiej — jedzie do ZSRR (Moskwa — Wołograd).

Zespół Teatru Małych Form zajął trzykrotnie I miejsce na przeglądzie Zespołów Harcerskich w Ciechanowie. Uczestniczył w imprezach krajowych we Fromborku (uroczystości centralne), był w Rzeszowie na Festiwalu „Złotego Lemiesza” oraz został wyróżniony zaproszeniem na Festiwal Kulturalny do Kielc. Członkowie stale otrzymują zaproszenia na festiwale recytatorskie: do Opola, Rzeszowa, Zakopanego. Na przestrzeni 6 lat istnienia opracował 18 programów. Jeden z członków gra główną rolę w filmie Kondriatiuka.

Powiatowy Dom Kultury w Sierpcu jest obiektem zainteresowań wszystkich mieszkańców miasta. Działalność jego jest wszechstronna i bogata, każdy mieszkaniec miasta znajdzie tu coś dla siebie ciekawego i interesującego. Od wczesnych godzin rannych, często do późnych godzin wieczorowych tętni życiem artystycznym.

RYSZARD BRAMCZEWSKI

Sport sierpecki

Ludziom starszym głęboko w pamięci tkwią pierwsze imprezy sportowe po roku 1945, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem zarówno wśród zawodników jak i widzów żądnych rozrywki. Młodzież, mając żywo w pamięci działania wojenne, przepojona duchem walki, wyładowuje swoją energię w sporcie, żywiołowo uczestniczy we wszystkich imprezach, jakie w tym czasie były organizowane.

Ze względu na widoczny postęp w rozwoju kultury fizycznej i sportu w naszym powiecie wyróżniamy pięć etapów jego rozwoju:

1. okres lat 1945-50
2. „ 1951-56
3. „ 1957-60
4. „ 1961-64

5. lata 1965 do chwili obecnej.

W pierwszych latach powojennych ruch sportowy na terenie powiatu sierpeckiego prawie nie istniał. Pierwsze imprezy organizowano ży-

wiołowo, ograniczając się jedynie do piłki nożnej.

W latach 1945-47 obserwujemy działalność klubu „Unia”, który istniał już przed wojną. Działalność „Unii” w pierwszych latach była chaotyczna. Po prostu zbierała się młodzież, żeby pokopać piłkę. Brak było ludzi, którzy we właściwy sposób kierowaliby rozwojem kultury fizycznej, brak było środków pieniężnych boisk, sal, obiektów sportowych.

W latach 1945-47 sport sierpecki dopiero „raczkuje”. Klub sportowy „Unia” miał na owe czasy wielu bardzo dobrych piłkarzy. Drużyna wygrywała prawie wszystkie spotkania towarzyskie z klubami z Płocka, Rypina, Raciąża, Mławy, Lipna i reprezentacjami innych powiatów. Opiekunem drużyny, podobnie jak przed wojną był nieodżałowany fanatyk sportu, sędzia piłkarski, Feliks Szymski. Drużyna na mecze wyjeżdżała samochodami lub nawet platfor-

mą, zaprzęzoną w konie ogrodnika Wocho-
skiego.

Do czołowych piłkarzy lat powojennych zaliczani byli: Mieczysław Ulkowski, Stanisław Babecki, Nagiewicz, Stanisław Bugaj, Tadeusz Bienkowski, Marek Bienkowski, Jan Kordulański, Tadeusz i Stanisław Łaniewscy, Jan Łaniewski, Kazimierz Chmielewski, Mieczysław Korzeniewski, Tadeusz Szalkucki, Domżałski, Franciszek Krajewski, Ablewski, Zenon Wocho-
wski Tadeusz Stopiński, Kazimierz Skibiński i inni.

Stopniowo sport i wychowanie fizyczne zaczyna się rozwijać w szkołach powiatu sierpeckiego. Gorzej przedstawiała się sprawa kadry fachowej.

Pierwszym człowiekiem, który zainicjował w Sierpcu życie sportowe, był dyrektor Szkoły Metalowej Maksymilian Świtalski. W latach późniejszych obserwujemy w sporcie nowe sylwetki działaczy zasłużonych dla kultury fizycznej. Należeli do nich m.in.: Eugeniusz Grodek kierownik PKWF i PW, Mieczysław Żmijewski referent PKWF i PW, Feliks Szymski, Ryszard Zbierchowski, Michał Gadomski Jerzy Pehlke, Zygmunt Karczewski Kazimierz Wierzbicki, Tadeusz Szalkucki i inni.

W latach 1946—48 organizowano Spółdzielce Spartakiady. Na program tych zawodów składały się konkurencje lekkoatletyczne oraz kolarstwo. Dużą popularnością w latach 1948—50 cieszyły się imprezy masowe jak Marsze Jesienne, organizowane dla uczczenia zwycięskiej bitwy pod Lenino. Biegi Narodowe oraz wyścigi kolarskie na zwykłych turystycznych rowerach. Tradycyjną imprezą kolarską był wyścig organizowany przez Urząd Pocztowy.

Przełomowym momentem w rozwoju kultury fizycznej była Uchwała Biura Politycznego KC PZPR wprowadzona w życie we wrześniu 1949 roku. Dokument ten nakreślił polityczne i organizacyjne drogi rozwoju kultury fizycznej w Polsce. Powołany został GKWF, WKWF i Powiatowe Komitety Kultury Fizycznej. Pierwszym przewodniczącym PKKF w Sierpcu był Mieczysław Żmijewski.

W latach 1951—56 powstaje wiele kół i klubów sportowych. Każdy większy zakład pracy starał się zorganizować koło sportowe. I tak w Sierpcu powstały koła: przy Młynach i PZZ „Spójnia”, przy MPRB „Ogniwo”, Szpitalu Powiatowym „Unia”, PKP „Kolejarz”, oraz przy Urzędzie Bezpieczeństwa „Gwardia”. Działalność tych kół nie zdała egzaminu, dlatego też rutynowani działacze domagali się, aby rozwiązać te koła i połączyć po 2 lub 3 w celu prężnej i efektywnej działalności. Stan taki trwał krótko, ponieważ władze związkowe zorientowały się, że tą drogą nie wywinduje się sportu na wysoki poziom.

Młodzież nadal bardzo chętnie wyżywa się w sporcie. Rozbudowany zostaje aparat etatowy PKKF oraz takich organizacji jak ZMP czy LZS. Nauczyciele zdobywają kwalifikacje z zakresu w.f. na kursach wakacyjnych. Powiększa się kadra ludzi pracujących społecznie. Wszystkie to w sumie stanowi dobrą podbudowę pod

wspaniałe osiągnięcia zarówno organizacyjne jak i sportowe powiatu. Dobrze pracują koła Ludowych Zespołów Sportowych. Stają się one ogniskami promieniującymi w kulturze fizycznej na wsi. Do najlepiej pracujących kół zaliczono: LZS-y w Gorzewie, Gójsku, Koziebrodach, Rościszewie, Bieżuniu i Żurominie.

W sporcie wyczynowym pojawia się wiele talentów lekkoatletycznych jak Maria Domańska — wielokrotna mistrzyni i rekordzistka województwa w biegach średnich. Największym jej osiągnięciem było zdobycie tytułów mistrzowskich na Centralnych Spartakiadach LZS, Spartakiadach Młodzieży Szkolnej oraz tytułu mistrzyni pionu „Gwardii”. Przez pewien czas należał do niej rekord Polski młodziczek na 500 m (1:19,0). Niewątpliwym talentem lat 50-tych byli również: Zbigniew Zarecki — wielokrotny mistrz Mazowsza w biegach średnich Anna Król — wicemistrzyni Centralnej Spartakiady LZS na 800m, Bronisław Bogdanowicz — mistrz województwa w biegu na 400 m.p.pł. i czołowy średniodystansowiec Leszek Andrzej — 2-krotny wicemistrz Centralnej Spartakiady Młodzieży na 100 m.

Wyłęgarnią talentów sportowych oraz propagatorem większości imprez sportowych w latach 50-tych było Liceum Ogólnokształcące w Sierpcu. We wszystkich klubach i kołach sportowych SKS „Mazur” i częściowo „Metal” (późniejszy „Zryw”), który istniał przy Szkole Metalowej, uczniowie stanowią trzon zespołów sportowych. Świadczy o tym cytat ze sprawozdania o pracy PKKF z 1953 r.: „gdyby nie szkolne koła sportowe, to oprócz piłki nożnej i strzelectwa innych zawodów w Sierpcu by nie było”...

Wybijającymi się działaczami sportu szkolnego w owym czasie byli: Mieczysław Żmijewski — nauczyciel w.f. w L. O. Sierpc oraz Tadeusz Szalkucki — nauczyciel Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Sierpcu.

W 1957 r. powstaje Szkolny Związek Sportowy, który obejmuje swą działalnością zarówno szkolnictwo ogólnokształcące jak i zawodowe. W 1958 r. przy L. O. w Sierpcu powstaje Międzyskolny Klub Sportowy „Mazur”, skupiający najzdolniejszą ruchowo młodzież szkół sierpeckich podstawowych i ponadpodstawowych. W MKS-ie najlepiej pracowały sekcje piłki ręcznej i l.a.

Wymienione dyscypliny wielokrotnie przynosiły i przynoszą sławę naszemu miastu. Piłkarki ręczne „Mazura” prowadzone przez Mieczysławę Żmijewskiej kilkanaście razy zdobywały tytuły mistrzyń województwa szkół ponadpodstawowych, wygrywały turnieje ogólnopolskie oraz zwyciężały z drużynami zagranicznymi (np. z Erfurtem). Do czołowych piłkarek ręcznych zaliczano m.in.: Małgorzatę Tamowską, Barbarę Smolińską, Gabriellę Goczyńską, Hannę Gajdkę, Elżbietę Rubinowską, Lilianę Budzelewską, Hannę Piotrowską, Stanisławską, Ewę Żurawską, Teresę Kopycińską Krystynę Tyn dorf, Ewę Kietlińską, Hannę Koniec Zofię Wilkowską, Ewę Staniszewską, Rozalię Szablewską, Ewę Kaniewską Teresę Piwowską i inne.

Piłkarze ręczni MKS trenowani przez Tadeusza Szalkuckiego również należeli do ścisłej czołówki województwa. Zdobyli kilkakrotnie medale na Spartakiadach Młodzieży Szkolnej. Do najlepszych piłkarzy ręcznych zaliczano: Wiesława Grzegorzewskiego, Andrzeja Zdziarskiego, Stanisława Dąbrowskiego, Jana Trzcńskiego, Krzysztofa Adamskiego, Stanisława Sulińskiego, Władysława Sulińskiego, Jerzego Listkowskiego, Waldemara Kowalskiego, Zbigniewa Mroczkowskiego, Kazimierza Buczyńskiego, Jana Wiśniewskiego, Waclawa Jarkowskiego, Zenona Jagodzińskiego i innych.

Dużą popularnością cieszyła się sekcja lekkoatletyczna MKS-u. Wyróżnić należy osoby: Halinę Chęcińską, Teresę Kopycińską, Kazimierza Czermińskiego, Krzysztofa Adamskiego, Jerzego Maciejewskiego, Wiesława Staniszewskiego, Ewę Żurawską, Henryka Karczewskiego, Jerzego Babeckiego, Piotra Baranowskiego i innych.

W 1966 r. powstaje przy Spółdzielni Wielobranżowej Klub Sportowy „Start”. Klub początkowo prowadził sekcję bokserską, piłki ręcznej i l.a. W sekcji bokserskiej zajęcia organizował kol. Andrzej Olechowski. Miała ona poważne osiągnięcia, a do największych zaliczano: zdobycie I miejsca na mistrzostwach Zrzeszenia „Start” przez Witolda Trębińskiego oraz wice-mistrzostwo okręgu Jana Tyburczego. Sekcję w 1968 r. rozwiązano.

Piłkarze ręczni „Startu” prowadzeni przez kol. Szalkuckiego (seniorzy) i Krzysztofa Adamskiego (juniorzy) zapisali chlubną kartę w propagowaniu sportu nie tylko na terenie miasta ale i poza jego granicami. Drużyna zaczęła od najniższej klasy B, a doszła do II ligi. Wyróżniającymi się zawodnikami byli: Tomasz Bobrowicz, Jerzy Listkowski, Krzysztof Adamski, Zenon Jagodziński Henryk Karczewski,

Zbigniew Mroczkowski, Waldemar Kowalski i inni.

Sekcja lekkoatletyczna prowadzona przez Ryszarda Bramczewskiego i Sławomira Zaborowskiego miała również spore osiągnięcia. Z największych należy odnotować: zdobycie mistrzostwa województwa młodzików w skoku wzwyż przez Marię Jankiewicz, w trójskoku przez Marka Zaborowskiego, na 800 m przez Hannę Werner sztafetę 4×100 m i inne. Oprócz wyżej wymienionych wyróżnić należy: Ewę Malankowską, Zofię Wojciechowską, Annę Nowicką, Bogumiłę Wilczyńską, Jerzego Babeckiego, Piotra Baranowskiego, Romana Mazanowskiego i innych. Od 1972 r. sekcja przeszła do LZS.

W 1969 r. przy „Starcie” powstaje sekcja piłki nożnej. Zajęcia z piłkarzami prowadzi Jan Kwiatkowski. Drużyna aktualnie występuje w B klasie z szansami na awans do klasy A. Do czołowych piłkarzy zalicza się: Józefa Muszyńskiego, Leszka Janakiewicza, Krzysztofa Markowskiego, Mirosława Grodzickiego i innych.

Dużą aktywność przejawiają Ludowe Zespoły Sportowe, które prowadzą szeroko zakrojoną działalność sportową na terenie wsi. Jest to największe zrzeszenie w powiecie. Na czele zrzeszenia stoi przewodniczący RP LZS, ceniony od lat zasłużony działacz sportu Tadeusz Wiśniewski. Największymi osiągnięciami szczytą się lekkoatleci, którzy od kilku lat walczą z powodzeniem w Lidze Okręgowej. Wielu z lekkoatletów zdobywało mistrzowskie tytuły na zawodach wojewódzkich. M. in. tytuły mistrzowskie zdobywali: Ryszard Krydyński, Mieczysław Sobczak, Romuald Mioduszewski, Jerzy Babecki, Teresa Kopycińska, Barbara Matulka, Ryszard Wiśniewski, Celina Sokołowska i inni.

Poza w/w klubami i zrzeszeniami działają na polu sportowym również: TKKF i ZP LOK.

